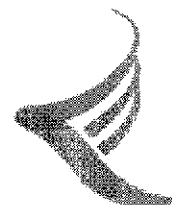

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

Broj: 07-16-1-779-1/23
Sarajevo, 29.06.2023.godine

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH
Trg BiH 1
71000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 30-06-2023			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-	16-10-	1429/23	

Predmet: Izvješće - Praćenje realizacije preporuka revizije učinka

Poštovani,

Sukladno članku 16. i 17. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 12/06), u privitku akta dostavljamo Vam Izvješće - Praćenje realizacije preporuka revizije učinka „Elektronsko poslovanje u institucijama BiH - uspostava i primjena“ na razmatranje i dalje postupanje.

Ostale jezičke verzije će biti dostavljene elektronskim putem.

S poštovanjem,

Prilog:

- Izvješće - Praćenje realizacije preporuka revizije učinka

Dostavljeno:

- Naslovu,
- a/a.

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

Broj: 07-16-1-779-2/23
Sarajevo, 29.06.2023. godine

Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH
Trg BiH 1
71000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 30-06-2023

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
02-	16-10-	1429/23	

Predmet: Izvješće - Praćenje realizacije preporuka revizije učinka

Poštovani,

Sukladno članku 16. i 17. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 12/06), u privitku akta dostavljamo Vam Izvješće - Praćenje realizacije preporuka revizije učinka „Elektronsko poslovanje u institucijama BiH - uspostava i primjena“ na razmatranje i dalje postupanje.

Ostale jezičke verzije će biti dostavljene elektronskim putem.

S poštovanjem,

Prilog:

- Izvješće - Praćenje realizacije preporuka revizije učinka

Dostavljeno:

- Naslovu,
- a/a.

100

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
KANЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА РЕВИЗИЈЕ УЧИНКА
„ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ У ИНСТИТУЦИЈАМА БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ - успостава и примјена“

Сарајево, јун 2023. године

Праћење реализације препорука ревизије учинка

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (Канцеларија за ревизију) провела је праћење активности институција Босне и Херцеговине (БиХ) на реализацији препорука ревизије учинка за извјештај ревизије учинка „Електронско пословање у институцијама БиХ - успостава и примјена“ који је објављен у октобру 2017. године.

Праћење је проведено у складу са INTOSAI оквиром професионалних објава (IFPP), Принципима ревизије учинка, Водичем за ревизију учинка и Водичем за обезбјеђивање квалитета у ревизији учинка врховних ревизорских институција у БиХ.

Основни циљ овог извјештаја је да се мјеродавним институцијама и јавности презентују активности одговорних институција на реализацији препорука ревизије учинка које су дате с циљем да се унаприједи подручја која су била предметом ревизије и сачувају буџетска средства. Резултати праћења указују на то да је уочен значајан напредак у стању ове области у односу на период када је рађена ревизија. По свим датим препорукама предузимане су активности: 33% препорука је реализовано, 40% препорука је дјелимично реализовано, док су код 27% препорука констатоване почетне активности.

Забилежен је одређени напредак у погледу успоставе функционалног правног оквира за електронско пословање. С тим у вези, обезбјеђена је примјена законског оквира којим се уређује питање електронског потписа. Међутим, питање међусобног признавања електронског потписа између различитих нивоа власти и даље није ријешено. Тренутни законски оквир којим се уређује питање електронског потписа није усклађен са правним оквиром ЕУ којим се регулише област електронског пословања. На пољу координације институција БиХ по питању увођења електронског пословања, Савјет министара БиХ је усвојио Стратешки оквир за реформу јавне управе којим су, између осталог, планиране и активности на увођењу различитих облика електронског пословања. Савјет министара БиХ је донио и Одлуку о усвајању оквира интероперабилности. Међутим, како би се стање на пољу координације могло оцијенити као задовољавајуће, потребно је обезбједити потпуну имплементацију мјера из Стратешког оквира за реформу јавне управе, као и provedбу Одлуке о усвајању интероперабилности.

Овај извјештај је, у складу са чланом 16. и чланом 17. Закона о ревизији, достављен Парламентарној скупштини БиХ, Предсједништву БиХ и Савјету министара БиХ.

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица

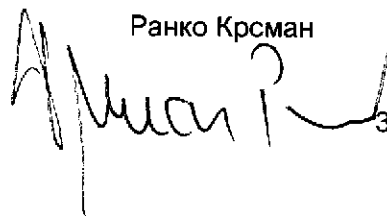

Хрвоје Тврткивић

ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман

Садржај

Кориштене скраћенице	5
1. УВОД	8
1.2. Циљ и сврха праћења	8
1.3. Предмет и обим праћења	9
1.4. Извори и методе праћења.....	9
1.5. Основни подаци о извјештају који је предмет праћења.....	11
2. ПОСТУПАЊЕ НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА ПО ИЗВЈЕШТАЈУ	14
2.1. Парламентарна скупштина.....	14
2.2. Савјет министара	15
3. ПРЕДУЗЕТЕ АКТИВНОСТИ ИНСТИТУЦИЈА НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРЕПОРУКА ПО ИЗВЈЕШТАЈУ	17
3.1. Оцјена реализације препорука – активности институција на реализацији препорука	17
3.2. Тренутно стање у ревидираној области.....	26
Прилог 1.....	29
Прилог 2.....	31

Коришћене скраћенице

Скраћенице	Пуни назив
АДС	Агенција за државну службу Босне и Херцеговине
БиХ	Босна и Херцеговина
ВРМИС	Budget Planning Management Information System - Информациони систем за планирање и управљање буџетом
ЦОИП	Информациони систем за централизован обрачун и исплату плата
DMS	Document Management System - Систем управљања документима
Дом народа	Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине
ЕУ	Европска унија
ГССМ	Генерални секретаријат Савјета министара
IDDEEA	Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине
IFPP	INTOSAI оквир професионалних објава
Интероперабилност	Способност да се електронски документи и поруке размијене (компатибилност, усклађеност)
INTOSAI	International Organisation of Supreme Audit Institutions - Међународна организација врховних ревизијских институција
ИСФУ	Информациони систем финансијског управљања
ИТ	Информацијске технологије
Канцеларија за ревизију	Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине
МФТ	Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине
МКТ	Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине
Парламентарна скупштина	Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине
Предсједништво	Предсједништво Босне и Херцеговине
Представнички дом	Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине
РАП 1	Ревидирани акциони план 1
СМ БиХ	Савјет министара Босне и Херцеговине
УИО	Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине

Извршни резиме

Канцеларија за ревизију институција БиХ је провела праћење реализације препорука из извјештаја ревизије учинка: „Електронско пословање у институцијама БиХ – успостава и примјена“¹ с циљем процјене њихове имплементације и стања у ревидираној области. Предметни извјештај је објављен у октобру 2017. године. Табела у наставку даје преглед реализације препорука ове ревизије учинка.

Табела 1: Преглед реализације препорука ревизије учинка „Електронско пословање у институцијама БиХ-успостава и примјена“

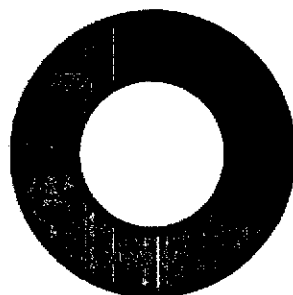
Степен реализације	Број препорука	Процент реализације препорука
● Реализовано	5	33 %
● Дјелимично	6	40 %
● Почетне активности	4	27 %
● Нису предузимане активности	-	-
Укупно	15	100%

Извор: Канцеларија за ревизију

Графикон 1: Преглед реализације препорука ревизије учинка „Електронско пословање у институцијама БиХ-успостава и примјена“

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА

■ Реализовано ■ Дјелимично
■ Почетне активности ■ Нису предузимане активности

Извор: Канцеларија за ревизију

¹ Ревизија је извршена са циљем утврди да ли су институције БиХ успоставиле правни оквир и осигурале координацију како би коришћењем постојећих ИТ потенцијала успоставиле електронско пословање и тиме унаприједиле међусобну комуникацију, комуникацију са грађанима и пословним субјектима, транспарентност рада и смањиле трошкове пословања.

Као што се може видјети из Графикана 1 и Табеле 1, 33% препорука је реализовано, док је 40% препорука дјелимично реализовано што значи да се предузимају активности које воде ка реализацији овог дијела препорука. У 27 % препорука предузете су почетне активности, односно стварају се предуслови за реализацију активности које воде реализацији препорука.

Имајући у виду степен реализације препорука, може се констатовати да је стање у ревидираној области унапријеђено. Међутим, како би се стање могло оцијенити као потпуно задовољавајуће потребно је обезбиједити реализацију свих препорука.

Када је ријеч о правном оквиру за несметано одвијање електронског пословања, констатован је напредак у дијелу који се односи на примјену Закона о електронском потпису. Међутим, и даље није ријешено питање међусобног признавања електронског потписа између различитих нивоа власти као и усклађености постојећег законског оквира за ЕУ Уредбом којом се уређује питање електронског потписа. Такође, потребно је наставити активности на отклањању других правних баријера за несметано електронско пословање.

У погледу координације институција БиХ је такође остварен напредак на начин да је Савјет министара усвојио Стратешки оквир за реформу јавне управе у склопу кога су планиране и активности на увођењу електронских услуга, доношењу мјера на привлачењу ИТ кадрова, као и планирању ИТ кадрова у институцијама. Савјет министара је осигурао и имплементацију законских одредби којима се регулише право на додатак ИТ кадрова те је створио претпоставку за осигурање компатибилности информационих система доношењем Одлуке о усвајању оквира интероперабилности. Међутим, потребно је обезбиједити потпуну имплементацију ове Одлуке како би се стање могло оцијенити као потпуно задовољавајуће.

1. УВОД

У уводном дијелу овог извјештаја образложен је општи циљ и сврха праћења реализације препорука ревизије учинка, предмет, обим, извор и методе праћења, те основне информације о извјештају који се прати.

1.2. Циљ и сврха праћења

Задатак ревизије учинка је извјештавање о ефикасности, ефективности и економичности програма или активности, а правовремена реализација препорука и унапрјеђење рада је задатак ревидираних институција.

Праћење реализације препорука из извјештаја о проведеним ревизијама учинка представља финалну фазу ревизије учинка која слиједи након циклуса планирања и извршења ревизија учинка. Праћење је неопходан елемент у ревизији учинка јер потиче на одговорност институција којима су упућене препоруке и осигурава повратне информације о ефектима проведених ревизија.

Праћење извјештаја ревизије учинка и анализа активности надлежних институција након објаве извјештаја предвиђено је и документима Канцеларије за ревизију: Принципи ревизије учинка, Водич за ревизију учинка и Водич за обезбјеђење квалитета у ревизији учинка.²

Препоруке дате у извјештајима ревизије учинка се требају пратити како би се установило које мјере су надлежне институције предузеле по датим препорукама, које препоруке су реализоване и који ефекти су остварени. Вријеме, предмет и обим праћења реализације препорука је одлука врховних ревизионих институција.³

Праћење поступања институција БиХ по датим препорукама ревизије учинка је активност која је проведена с циљем обезбјеђивања ефективности ревизијских извјештаја, правовремене и ефикасне реализације препорука и пружања повратне информације за Канцеларију за ревизију, законодавну и извршну власт о реализацији датих препорука.

Од успоставе функције ревизије учинка, закључно са 31. 12. 2022. године објављено је укупно 63 извјештаја ревизије учинка, од чега 11 извјештаја о праћењу реализације препорука из објављених извјештаја ревизија учинка⁴.

² Одлуком Координационог одбора број: 12-50-1-19-2/09 усвојени су Принципи ревизије учинка; Одлуком Координационог одбора број: 06-50-1-4/13 усвојен је Водич за ревизију учинка; Одлуком Координационог одбора број: 06-50-1-5/13 усвојен је Водич за обезбјеђење квалитета у ревизији учинка.

³ Смјерница ревизије учинка INTOSAI GUID 3920;

⁴ Преглед извјештаја који су до сада били предметом праћења дат је у Прилогу број 1.

Извјештаји о праћењу реализације препорука се разматрају и усвајају на сједницама Парламентарне скупштине БиХ.

1.3. Предмет и обим праћења

Канцеларија за ревизију континуирано прати активности на праћењу извјештаја ревизије учинка. Овога пута предмет праћења је извјештај ревизије учинка: „Електронско пословање у институцијама Босне и Херцеговине - успостава и примјена“ који је објављен 25. 10. 2017. године. Праћењем је обухваћен период од објаве извјештаја до марта 2023. године.

Канцеларија за ревизију је анализирала стање из подручја која су ревидирана и утврђивала је следеће:

- Које активности су предузимале надлежне институције (Парламентарна скупштина и Савјет министара) након објављивања извјештаја ревизије учинка?
- Да ли су и у којој мјери институције предузимале активности на реализовању препорука ревизије учинка и закључака надлежних институција?
- Имајући у виду циљеве ревизије, које су се промјене стања у ревидираним областима десиле у односу на стање утврђено у објављеном извјештају?

Ревизија је анализирала предузете активности без утврђивања разлога за предузимање истих, тј. није испитивано да ли су исте посљедица датих препорука ревизије или су посљедица других околности.

1.4. Извори и методе праћења

С циљем прикупљања података о реализацији препорука и закључака надлежних институција, свим институцијама БиХ⁵ које су биле обухваћене првобитном ревизијом је достављено циркуларно писмо. У писму су наведене дате препоруке из извјештаја и закључци надлежних институција. Од институција је тражено да у писаној форми представе активности које су предузимале, као и доказе којима се то поткрепљује.

Потребне информације су прикупљене и на темељу анализе записника (закључака) са сједница Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ (Представничког дома), Дома народа Парламентарне скупштине БиХ (Дома народа) и Савјета министара БиХ (СМ БиХ), анализе законских и подзаконских аката, извјештаја, информација, медијских натписа, објава у Службеном гласнику БиХ, извјештаја финансијске ревизије и састанака са субјектима ревизије.

⁵ Агенција за државну службу, Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података, Агенција за заштиту личних података, Генерални секретаријат СМБиХ, Министарство финансија и трезора, Министарство комуникација и транспорта, Министарство правде, Управа за индиректно опорезивање и Канцеларија координатора за реформу јавне управе.

У изабраном методолошком приступу терет доказивања предузетих активности на темељу препорука је на институцији којој су препоруке биле упућене. На темељу одговора институција на упит Канцеларије за ревизију о предузетима активностима на реализацији препорука и достављених доказа, вршена је процјена степена предузетих активности. За наводе институција о предузетим активностима, додатно су тражени докази. Сматрали смо да активности које нису споменуте у одговору институције, нити су за њих достављени докази, а које је подразумијевала дата препорука или закључак надлежних институција, у конкретном извјештају, нису ни предузимане.

Утврђене су четири могуће категорије реализације препорука:

- **Прва – реализовано** - институције су окончале активности наведене у препоруци, односно препоручене континуиране активности се редовно проводе – стање у ревидираном подручју је значајно поправљено;
- **Друга – дјелимично** – у институцијама је у току реализација препорука, односно извјесна је реализација активности које воде реализацији препоруке – постигнут је напредак у ревидираном подручју;
- **Трећа – почетне активности** – институције су планирале или стварају предуслове за реализацију активности које воде реализацији препоруке – није било напретка у ревидираној области;
- **Четврта – нису предузете активности** – нису констатоване активности на реализацији препорука или нису достављене информације о предузетим активностима – није било напретка у ревидираном подручју.

Такође, у процесу процјене реализације препорука, консултовани су ревизорски тимови који су вршили предметне ревизије, ревизори из финансијске ревизије и ИТ ревизори Канцеларије за ревизију, те је за оцјену стања прикупљана документација која је додатно послужила за оцјену реализације препорука. За процјену реализације препорука из извјештаја ревизије учинка „Електронско пословање у институцијама БиХ - успостава и примјена“, на бази узорка институција које су биле обухваћене првобитном ревизијом, уз доставу адекватне документације као доказа, провјераван је степен реализације препорука датих у извјештају.

Ради додатне провјере доказа, анализирана је документација објављена на веб страницама институција из узорка, Стратешки оквир за реформу јавне управе 2018 – 2027., Акционог плана за реформу јавне управе и Одлука о усвајању оквира интероперабилности Босне и Херцеговине.

1.5. Основни подаци о извјештају који је предмет праћења

Извјештај је достављен ревидираним институцијама, Парламентарној скупштини, СМ БиХ и Предсједништву БиХ (Предсједништво).

Извјештај је објављен на интернет страници Канцеларије за ревизију и пропраћен је саопштењем за медије. У наредној табели презентовани су подаци о препорукама из извјештаја који је предмет текућег праћења.

Табела 2: Преглед броја датих препорука у извјештају ревизије учинка „Електронско пословање у институцијама БиХ - успостава и примјена“

Назив извјештаја	Укупан број препорука	Укупан број препорука институцијама БиХ	Укупан број препорука Савјету министара БиХ
Електронско пословање у институцијама БиХ - успостава и примјена	15	4	11

Извор: Канцеларија за ревизију

У наставку је дат табеларни преглед упућених препорука, институције БиХ којима су упућене препоруке (одговорне институције), као и статус реализације препорука.

Табела 3: Преглед упућених препорука, одговорних институција и статуса реализације препорука

Ред бр.	Препорука	Одговорна институција	Статус
1	У што краћем року предузети активности на успостави Канцеларије за надзор и акредитацију, затим на јачању капацитета како би Канцеларија постала што прије оперативна, а све у циљу успоставе функционалног закона о електронском потпису.	СМ БиХ	Реализовано
2	Размотрити проблематику међусобног признавања електронског потписа између различитих нивоа власти и, сходно донесеним закључцима, предузети одговарајуће кораке.	СМ БиХ	Реализовано
3	Ускладити постојећи законски оквир с Уредбом ЕУ, којом се регулише област електронског пословања.	СМ БиХ	Дјелимично
4	С циљем отклањања системских правних баријера у осталим областима релевантним за електронско пословање, провести анализу усклађености правних оквира с посебним освртом на Закон о заштити личних података, те на основу резултата анализе предузети мјере с циљем отклањања системских правних баријера за несметано електронско пословање.	СМ БиХ	Почетне активности
5	Креирати свеобухватан план успоставе електронских сервиса у циљу осигурања адекватне координације процесом увођења електронског пословања у институцијама БиХ.	СМ БиХ	Реализовано

6	Обезбиједити да институције БиХ, приликом увођења DMS система, траже мишљење Одсјека за одржавање и развој система електронског пословања и е-владе, која при томе треба да пропише спецификације DMS које ће прво задовољити пословне захтјеве институција БиХ, а потом обезбиједити и интероперабилне системе који ће моћи међусобно размјењивати податке.	СМ БиХ	Дјелимично
7	Размотрити могућност кориштења свих потенцијала система е-сједнице СМ БиХ у циљу ефикаснијег и транспарентнијег рада.	СМ БиХ	Реализовано
8	Предузети све мјере како би се успоставио и провео Оквир интероперабилности, с циљем да се омогући размјена података између информационих система у институцијама БиХ.	СМ БиХ	Дјелимично
9	Размотрити анализу потреба Одсјека за одржавање и развој система електронског пословања и е-владе, те с тим у вези да предузме мјере како би се обезбиједило економично и ефикасно управљање системом е-владе.	СМ БиХ	Дјелимично
10	Осигурати досљедну примјену правних прописа који се односе на додатак на плату ИТ кадровима.	СМ БиХ	Реализовано
11	Провести анализу потреба за ИТ кадровима у институцијама БиХ, креирати политике и планове потреба за ИТ кадровима који ће обезбиједити да систематизације одговарају стварним потребама институција БиХ, а све у циљу успоставе и развоја електронског пословања.	СМ БиХ	Почетне активности
12	Приликом планирања увођења неког од облика електронског пословања, потребно је проводити правне анализе с циљем идентификовања свих потенцијалних баријера за електронско пословање те, у складу са резултатима анализе, правовремено предузимати мјере на отклањању баријера прије увођења електронског пословања. <i>Посебну пажњу при успостави електронског пословања институције треба да обрате на заштиту личних података, као једно од темељних људских права, у складу са Законом о заштити личних података. У случају недоумица приликом увођења неког од облика електронског пословања, везано за заштиту личних података, институције би се требале обратити за мишљење Агенцији за заштиту личних података.</i>	УИО, АДС, МКТ	Дјелимично
13	Осигурати интеграцију постојећих сродних информационих система те приликом увођења нових правовремено предузети активности у циљу интеграције истих. Ово се, прије свега, односи на МФТ, али и на друге институције које су увеле или планирају да уведу системе који требају бити интегрисани.	МФТ, УИО, IDDEEA, ГССМ	Почетне активности
14	Потребно је прије упућивања приједлога за измјену и допуну Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији за ИТ позиције, урадити свеобухватну анализу са стварно исказаним потребама за ИТ кадровима, како би се ускладила са потребама успоставе и развоја електронског пословања на нивоу институција БиХ.	МФТ, УИО, IDDEEA, ГССМ	Дјелимично

15	Успоставити евиденцију услуга које нуде институције БиХ, као и евиденцију расположивих информационих система и електронских сервиса.	ГССМ	Почетне активности
----	--	------	--------------------

2. ПОСТУПАНЈЕ НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА ПО ИЗВЈЕШТАЈУ

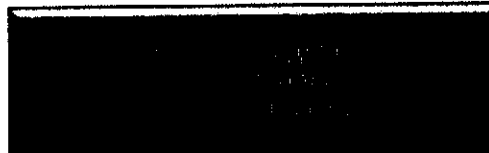
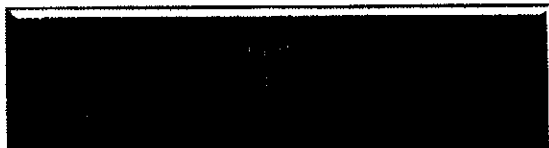
У овом поглављу представљене су активности надлежних институција, Парламентарне скупштине и Савјета министара, по предметном извјештају ревизије учинка.

2.1. Парламентарна скупштина

Представнички дом и Дом народа су разматрали и усвојили извјештај ревизије учинка који је предмет текућег праћења. Приликом усвајања извјештаја, Парламентарна скупштина је усвојила и закључке у којима се траже повратне информације о реализацији препорука ревизије од надлежних институција. Наведеним се врши додатан притисак на одговорне институције БиХ да реализују дате препоруке ревизије.

Усвајањем извјештаја ревизије учинка утврђена је обавеза одговорних институција за реализацију препорука из извјештаја ревизије учинка.

Слика 1. Разматрање извјештаја ревизије учинка „Електронско пословање у институцијама БиХ - успостава и примјена“ на сједницама Парламентарне скупштине

Закључак:

• "Представнички дом ПСБиХ тражи од Савјета министара БиХ да у року од шест мјесеци извјести Представнички дом ПСБиХ о планираним и предузетим активностима на реализацији препорука из Извјештаја о извршеној ревизији учинка о теми: „Електронско пословање у институцијама БиХ“, те да о предузетим активностима упозна Канцеларија за ревизију институција БиХ."

• Закључци:

- Налаже се Савјету министара БиХ да о реализацији препорука из извјештаја у року из тачке 1. овог закључка достави информацију о табеларном приказу тако да у њој јасно назначи: назив препоруке из извјештаја, предузете активности на реализацији препоруке, носиоце активности и степен реализације (реализовано, дјелимично реализовано, реализација у току, није реализовано – у том случају потребно је навести јасне разлоге због којих препорука није реализована).
- Дом народа тражи од Савјета министара БиХ да задужи институције из своје надлежности на које се овај извјештај о извршеној ревизији учинка односи да хитно приступе реализацији препорука из извјештаја, те да у року од шест мјесеци извјести Дом народа ПСБиХ о предузетим активностима на реализацији препорука из извјештаја, као и да о предузетим активностима упознају Канцеларију за ревизију институција БиХ

Извор: Канцеларија за ревизију на основу записника са сједница домова Парламентарне скупштине

2.2. Савјет министара

У наредној табели приказано је вријеме разматрања извјештаја од стране Савјета министара БиХ.

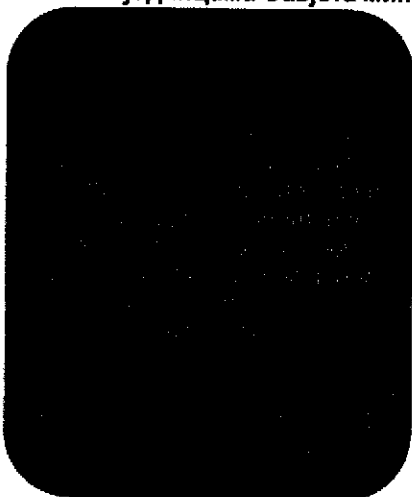
Табела 4: Преглед датума разматрања извјештаја ревизије учинка „Електронско пословање у институцијама БиХ - успостава и примјена“ и закључака Парламентарне скупштине и Савјета министара

Назив извјештаја	Датум разматрања		
	Извјештај	Сједница Савјета министара по закључцима Представничког дома	Сједница Савјета министара по закључцима Дома народа
Електронско пословање у институцијама БиХ - успостава и примјена	122. сједница одржана 24.11.2017. године	133. сједница одржана 14.2.2018. године	128. сједница одржана 4.1.2018. година

Извор: Канцеларија за ревизију на основу саопштења са сједница Савјета министара

Савјет министара БиХ је у неколико наврата разматрао Извјештај ревизије учинка „Електронско пословање у институцијама БиХ - успостава и примјена“ и донио одређене закључке:

Слика 2. Разматрање извјештаја ревизије учинка „Електронско пословање у институцијама БиХ“ на сједницама Савјета министара

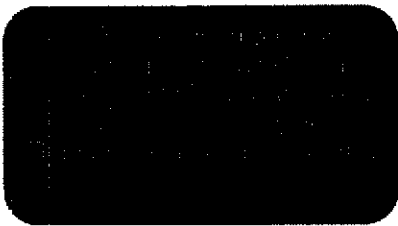
Закључак:

- Задужен је Генерални секретаријат Савјета министара Босне и Херцеговине да појединачно по препорукама дефинише надлежне институције Савјета министара Босне и Херцеговине и да им исте достави на реализацију уз обавезу подношења извјештаја Савјета министара након реализације препоруке.
- Задужује се Министарство комуникација и транспорта БиХ да, у што краћем року, предузме све неопходне активности у циљу успоставе Канцеларије за надзор и акредитацију, као и свих других активности у циљу стављања у функцију Закона о електронском потпису.

Закључак:

- Поводом расправе о извјештају о извршеној ревизији учинка о теми: „Електронско пословање у институцијама БиХ - успостава и примјена“ задужено је Министарство комуникација и транспорта.

Закључак:

- Поводом расправе о извјештају о извршеној ревизији учинка о теми: „Електронско пословање у институцијама БиХ - успостава и примјена“, задужено је Министарство комуникација и транспорта.

3. ПРЕДУЗЕТЕ АКТИВНОСТИ ИНСТИТУЦИЈА НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРЕПОРУКА ПО ИЗВЈЕШТАЈУ

3.1. Оцјена реализације препорука – активности институција на реализацији препорука

Препоруке Савјету министара БиХ

С циљем стварања свих претпоставки за успоставу функционалног законског оквира којим се регулише област електронског пословања потребно је урадити следеће:

Препорука 1.

У што краћем року предузети активности на успостави Канцеларије за надзор и акредитацију, затим на јачању капацитета како би Канцеларија постала што прије оперативна, а све у циљу успоставе функционалног закона о електронском потпису.

СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:

● **РЕАЛИЗОВАНО**

Канцеларија за надзор и акредитацију при Министарству комуникација и транспорта БиХ је успостављена у фебруару 2018. године када је почела са оперативним радом⁶. На овај начин осигуран је пут за издавање квалификованог електронског потписа, чиме је обезбијеђена и пуна примјена Закона о електронском потпису. Канцеларија за надзор и акредитацију између осталих активности, уписује у регистар овјериоце који поднесу обавјештење о почетку рада и акредитује овјериоце, води електронски регистар овјерилаца са сједиштем у БиХ, акредитованих овјерилаца и овјерилаца са сједиштем у трећим земљама за чије потврде гарантује овјерилац са сједиштем у БиХ. Током 2019. године уписан је први овјерилац у регистар овјерилаца који води Канцеларија за надзор и акредитацију. До периода израде извјештаја, Канцеларија за надзор и акредитацију је уписала у регистар овјерилаца три квалификована овјериоца.

Препорука 2.

Размотрити проблематику међусобног признавања електронског потписа између различитих нивоа власти и сходно донесеним закључцима предузети одговарајуће кораке.

СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:

● **РЕАЛИЗОВАНО**

Израдом Приједлога закона о електронској идентификацији и услугама повјерења за електронске трансакције се настојала ријешити проблематика међусобног признавања

⁶ Канцеларија за надзор и акредитацију овјерилаца је надзорно тијело при Министарству комуникација и транспорта, које води електронски регистар овјерилаца са сједиштем у БиХ, акредитираних овјерилаца и овјерилаца са сједиштем у трећим државама за чије потврде гарантује овјерилац са сједиштем у БиХ. Такођер, Канцеларија је овлашћена предузети мјере којима се осигурава испуњавање обавеза Закона о електронском потпису и пратећих подзаконских прописа, као што је забрана употребе неодговарајућих техничких средстава и поступака или пружање свих или појединих услуга у вези са електронским потписом и овјеравањем, опозив потврде овјериоца или потписника и сл.

електронског потписа између различитих нивоа власти. Савјет министара БиХ је током 2019. године утврдио Приједлог закона о електронској идентификацији и услугама повјерења за електронске трансакције.⁷ Међутим, Приједлог закона није добио потребну подршку у Парламентарној скупштини БиХ.

Препорука 3.

Ускладити постојећи законски оквир с Уредбом ЕУ којом се регулише област електронског пословања.	
СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	ДЈЕЛИМИЧНО

Постојећи законски оквир којим се уређује питање електронског потписа је усклађен са Директивом ЕУ⁸ из 1999. године. ЕУ је у међувремену донијела нову Уредбу⁹, која уводи нови правни оквир за електронске потписе и којом је ван снаге стављена Директива о електронским потписима из 1999. године. У циљу усклађивања законског оквира из области електронског потписа са ЕУ законодавством МКТ је формирало радну групу за израду Нацрта закона усклађеног са новом Уредбом ЕУ о електронском потпису. СМ БиХ је током 2019. године утврдио Приједлог закона о електронској идентификацији и услугама повјерења за електронске трансакције који је усклађен са новом Уредбом ЕУ о електронској идентификацији.¹⁰ Међутим, Приједлог закона није добио потребну подршку у Парламентарној скупштини БиХ.¹¹

Препорука 4.

С циљем отклањања системских правних баријера у осталим областима релевантним за електронско пословање, провести анализу усклађености правних оквира с посебним освртом на Закон о заштити личних података, те на основу резултата анализе предузети мјере с циљем отклањања системских правних баријера за несметано електронско пословање.	
СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	● ПОЧЕТНЕ АКТИВНОСТИ

СМ БиХ није обезбиједио провођење анализе усклађености правних оквира са циљем отклањања системских правних баријера у осталим областима релевантним за електронско пословање. Са друге стране, у Акционом плану за реформу јавне управе 2018-2027., који је усвојен од стране СМ БиХ, планиране су активности на изради Приједлога закона о заштити личних података како би се омогућило оптимално и ефикасно пружање електронских услуга. Међутим, према доступним информацијама,

⁷ Савјет министара БиХ, Закључци 166. сједнице СМ, одржане 12. 2. 2019. године

⁸ Директива 1999/93/ЕЗ Европског парламента и Вијећа о оквиру Заједнице за електронске потписе, Доступно на: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?uri=celex:31999L0093>

⁹ Уредба број 910/2014 Европског парламента и Вијећа о електронској идентификацији и услугама повјерења за електронске трансакције на унутрашњем тржишту и стављању изван снаге Директиве 1999/93/ЕЗ

¹⁰ Савјет министара БиХ, Закључци 166. сједнице СМ, одржане 12. 2. 2019. године

¹¹ 8. сједница Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, 15., 19. и 20. 5. 2020. године

до периода израде извјештаја ова активности из Акционог плана за реформу јавне управе није реализована.

Препорука 5.

СМ БиХ би требао креирати свеобухватан план успоставе електронских сервиса у циљу обезбјеђења адекватне координације процесом увођења електронског пословања у институцијама БиХ.	
СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	РЕАЛИЗОВАНО

Савјет министара БиХ је реализовао препоруку 2018. године усвајањем Стратешког оквира за реформу јавне управе у БиХ 2018- 2022.¹² и Акционог плана за реформу јавне управе 2020. године¹³. Одлукама СМ БиХ из 2022. године продужен је период важења Стратешког оквира и Акционог плана за пет година, до краја 2027. године.¹⁴ Једна од реформских области у овим стратешким документима је „Пружање услуга”. У склопу ове области планирано је побољшање доступности услуга јавне управе усмјеравањем фокуса на дигиталне услуге и пружање услуга посредством једне тачке. Акционим планом је предвиђен реинжењеринг и оптимизација постојећих пословних процеса/услуга у институцијама БиХ као и успоставе електронских сервиса попут е-плаћања, затим веб-сервиса за размјену података (порука и докумената), модернизација јавних регистара и доступност података за све кориснике уз помоћ веб или мобилних апликација.

Препорука 6.

СМ БиХ би требало да обезбједи да институције БиХ приликом увођења DMS система траже мишљење Одсјека за одржавање и развој система електронског пословања и е-владе, која при томе треба да пропише спецификације DMS које ће прво задовољити пословне захтјеве институција БиХ, а потом обезбједити и интероперабилне системе који ће моћи међусобно размјењивати податке.	
СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	ДЈЕЛИМИЧНО

Већина институција БиХ које су успоставиле DMS системе нису тражиле мишљење Генералног секретаријата СМ БиХ, односно Одсјека за одржавање и развој система електронског пословања и е-владе. С друге стране, Савјет министара БиХ је предузео мјере у правцу реализације ове препоруке доношењем Одлуке о усвајању оквира интероперабилности 2018. године¹⁵. Циљ ове Одлуке је осигурање компатибилности информационих система, укључујући и DMS системе, као и процеса те пружања обједињених и кориснички усмјерених услуга из надлежности институција БиХ. Одлуком је предвиђено оснивање Координације за интероперабилност, стручног и савјетодавног тијела, чији задатак је, између осталог, и координација институција БиХ по питањима интероперабилности. Међутим, Координација за интероперабилност је

¹² 155. сједница Савјета министара, одржана 25. 09. 2018. године

¹³ 22. сједница Савјета министара, одржана 16. 12. 2020. године

¹⁴ Службени гласник БиХ, бр. 78/22

¹⁵ Службени гласник БиХ, бр. 53/18

формирана тек 2021. године¹⁶, када је одржана и прва сједница овог тијела. Међутим, према доступним информацијама, до периода израде извјештаја о праћењу реализације препорука, Координација интероперабилности није усагласила све потребне планске/provedбене документе везане за интероперабилност.

Препорука 7.

СМ БиХ би требало да размотри могућност кориштења свих потенцијала система е-сједнице СМ у циљу ефикаснијег и транспарентнијег рада.
--

СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:

● РЕАЛИЗОВАНО

Савјет министара БиХ је донио закључак којим је задужио ГССМ да анализира на који начин владе земаља у регији раде на повећању транспарентности свога рада, повећању квалитета комуникације са јавношћу, као и да предложи техничка рјешења која ће омогућити да се сједнице СМ БиХ отворе за јавност путем система „е владе“. На основу Закључка Савјета министара БиХ израђена је анализа о отворености институција извршне власти земаља регије према јавности, тренутног стања по питању отворености рада СМ БиХ и понуђена рјешења за унапређење транспарентности рада. СМ БиХ је током 2020. године размотрио и усвојио „Информацију о повећању степена транспарентности рада СМ БиХ“ у склопу које су презентовани резултати анализе транспарентности као и предложене мјере за унапређење транспарентности рада СМ БиХ.¹⁷ Тренутно, када је ријеч о унапређењу транспарентности на веб-страници СМ БиХ се објављују записници са сједница БиХ. СМ БиХ има и свој YouTube канал на коме се приказују прес-конференције и други догађаји везани за рад СМ БиХ. Такође, институције БиХ, у склопу процеса јавних консултација, приликом израде правних прописа, су у обавези да постављају на веб-апликацији еКонсултације преднацрте прописа/аката са позивом заинтересованој јавности на достављање писаних приједлога и примједби. Приликом подношења приједлога прописа или другог акта СМ БиХ на усвајање, институција БиХ прилаже писани поднесак којим изјављује да су испуњене минималне обавезе у погледу консултација прописане Правилима за консултације у изради правних прописа.¹⁸

¹⁶ Службени гласник БиХ, бр. 39/21

¹⁷ Закључци 14. сједнице Савјета министара Босне и Херцеговине, одржане 29. 7. 2020. године Доступно на https://www.vijeceministara.gov.ba/saopstenja/sjednice/zakljucci_sa_sjednica/default.aspx?id=33586&langTag=bs-BA

¹⁸ Службени гласник БиХ, бр. 05/07

Препорука 8.

СМ БиХ би требао предузети све мјере како би се успоставио и провео Оквир интероперабилности, с циљем да се омогући размјена података између информационих система у институцијама БиХ.

СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:

ДЈЕЛИМИЧНО

СМ БиХ је донио Одлуку о усвајању Оквира интероперабилности 2018. године¹⁹ са циљем осигурања компатибилности информационих система. У сврху провођења оквира интероперабилности, Одлуком је предвиђено оснивање Координације за интероперабилност, стручног и савјетодавног тијела за провођење електронских сервиса и услуга из надлежности СМ БиХ. Координација за интероперабилност је формирана 2021. године, након што је СМ БиХ, на приједлог ГССМ, именовao чланове Координације за интероперабилност.²⁰ На првој сједници Координације за интероперабилност, одржаној у 2021. години усвојен је Пословник о раду.²¹ Међутим, према доступним информацијама, Координација за интероперабилност није израдила и усагласила планске/provedбене документе за интероперабилност у институцијама БиХ.

Препорука 9.

СМ БиХ треба да размотри анализу потреба Одсјека за одржавање и развој система електронског пословања и е-владе, те с тим у вези да предузме мјере како би се обезбједило економично и ефикасно управљање системом е-владе.

СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:

ДЈЕЛИМИЧНО

СМ БиХ је дао сагласност на Приједлог правилника о унутрашњој организацији ГССМ БиХ 2018. године²² на основу кога је Одсјек за одржавање и развој система електронског пословања и е-владе прешао у Службу за одржавање и развој електронског пословања и е-владе. У односу на претходни Правилник о унутрашњој организацији у оквиру кога је Одсјек е-владе дјеловао као Одсјек у оквиру Службе за административне послове, усвајање новог Правилника представља искорак у правцу јачања и бољег позиционирања организационе јединице задужене за питања електронског пословања. На овај начин процеси одржавања и развоја електронског пословања и е-владе издвојени су на виши ниво одлучивања. Међутим, када је ријеч о попуњености радних мјеста унутар Службе за одржавање и развој електронског пословања и е-владе и даље нису попуњена сва радна мјеста предвиђена важећим Правилником о унутрашњој организацији ГССМ. Осим тога, СМ БиХ је након усвајања Правилника о унутрашњој организацији усвојио и Анализу коришћења сервиса е-владе и могућности коришћења сервиса од стране других институција²³. У склопу Анализе коришћења сервиса е-владе је констатовано да организациона структура и број

¹⁹ Службени гласник БиХ, бр. 53/18

²⁰ Службени гласник БиХ, бр. 39/21

²¹ https://www.vijeceministara.gov.ba/elektronska_vlada/Aktuelnosti/default.aspx?id=36494&langTag=hr-HR

²² 154. сједница Савјета министара Босне и Херцеговине, одржана 11. 9. 2018. године.

²³ Анализа је усвојена на 162. сједници Савјета министара БиХ, одржаној 21. 12. 2018. године

запослених у Служби за одржавање и развој електронског пословања и е-владе не одговара броју сервиса и одговорностима које ова Служба има. Такође, у Анализи коришћења е-сервиса су дате и препоруке за унапрјеђење стања, међутим, према доступним информацијама, исте нису имплементиране до периода израде извјештаја.

Препорука 10.

СМ БиХ би требао обезбиједити досљедну примјену правних прописа који се односе на додатак на плату ИТ кадровима.	
--	--

СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	● РЕАЛИЗОВАНО
---------------------	---------------

Савјет министара БиХ је обезбиједио досљедну примјену законских²⁴ и подзаконских²⁵ прописа који се односе на додатак на плату ИТ кадровима у институцијама БиХ. Наиме, СМ БиХ је до краја 2022. године одобрио/утврдио додатке на плату за ИТ кадрове по основу обављања сложених информатичко-апликацијских послова у 25 институција БиХ (преглед институција БиХ у којима су одобрени додаци на плату за ИТ кадрове је дат у Прилогу 2).

Препорука 11.

СМ БиХ би требао провести анализу потреба за ИТ кадровима у институцијама БиХ, креирати политике и планове потреба за ИТ кадровима који ће обезбиједити да систематизације одговарају стварним потребама институција БиХ, а све у циљу успоставе и развоја електронског пословања.	
--	--

СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	● ПОЧЕТНЕ АКТИВНОСТИ
---------------------	----------------------

Савјет министара БиХ није провео засебну анализу потреба за ИТ кадровима у институцијама БиХ. С друге стране, Стратешким оквиром за реформу јавне управе 2018-2027., који је усвојен од стране СМ БиХ, дефинисана је мјера „Успостављање модерног планирања кадрова и професионалног развоја запосленика“. У оквиру ове мјере је предвиђено да се кадровски планови темеље на анализи потреба институције и стања на интерном и екстерном тржишту. На овај начин мјером су обухваћени сви кадрови у институцијама БиХ, укључујући и ИТ кадрове. Међутим, још увијек није забиљежен напредак у имплементацији ове мјере - планирању кадрова. Такође, у склопу Акционог плана за реформу јавне управе планиране су активности са циљем измјене Закона о државној служби како би могли креирати стимулативни пакет за дефицитарне ИТ кадрове. Међутим, ни ове активности нису реализоване.

²⁴ Члан 26. став (1) тачка б) алинеја 8) и став (2) Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 и 59/22)

²⁵ Одлука о критеријумима за утврђивање додатка на плату на основу обављања сложених информатичко-апликацијских послова у институцијама Босне и Херцеговине, Службени гласник БиХ, бр. 38/09

Препоруке институцијама БиХ:

Препорука 12.

Приликом планирања увођења неког од облика електронског пословања, потребно је проводити правне анализе с циљем идентификовања свих потенцијалних баријера за електронско пословање те, у складу са резултатима анализе, правовремено предузимати мјере на отклањању баријера прије увођења електронског пословања.

СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	ДЈЕЛИМИЧНО
---------------------	------------

Институције БиХ су предузимале активности на отклањању правних баријера приликом увођења неког од облика електронског пословања. У институцијама БиХ²⁶, код којих је констатовано у првобитном извјештају да су се суочавале са неком од правних баријера приликом увођења неког од облика електронског пословања, проводе се анализе свих потенцијалних баријера приликом увођења нових или надоградње постојећих облика електронског пословања и предузимају мјере на отклањању истих. У случајевима када су ове три институције уводиле нови или надограђивале постојеће облике електронског пословања²⁷, исте су се обраћале за мишљење Агенцији за заштиту личних података. Такође, у одређеним случајевима, у циљу отклањања правних баријера, инициране су и измјене закона као што је то случај са АДС. Наиме, АДС се суочио са правном баријером везано за заштиту личних података приликом успоставе информационог система за управљање људским ресурсима, што је констатовано и у првобитном извјештају. У циљу превазилажења овог проблема, инициране су измјене и допуне Закона о државној служби како би се законски омогућило АДС да води регистар запослених у институцијама БиХ. Међутим, до периода израде извјештаја Закон о државној служби није измјењен.

Препорука 13.

Обезбиједити интеграцију постојећих сродних информационих система те, приликом увођења нових, правовремено предузети активности у циљу њихове интеграције. Ово се, прије свега, односи на МФТ, али и на друге институције које су увеле или планирају да уводе системе који требају бити интегрисани.

СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	ПОЧЕТНЕ АКТИВНОСТИ
---------------------	--------------------

Информациони систем финансијског управљања (ИСФУ), Систем за планирање буџета (BPMIS), систем за евидентирање и систем централизованог обрачуна и исплате плата (ЦОИП) нису међусобно интегрисани тако да се подаци умјесто аутоматске миграције/размјене података ручно уносе у сваки од ових система. Као примјер одсуства интеграције се може навести ЦОИП и ИСФУ, услјед чега је и даље онемогућен аутоматски унос фактуре из ЦОИП у ИСФУ систем. Фактуре се, дакле, морају ручно уносити у ИСФУ, чиме се дуплирају операције ручног уноса података у систем што свакако доприноси неефикасном пословању/обradi података и повећању

²⁶ АДС, УИО и МКТ БиХ

²⁷ УИО и АДС

ризика грешки приликом уноса. С друге стране, МФТ БиХ је покренуо активности на увођењу новог модула за планирање буџета као и модула за централизовани обрачун и исплату плата. СМ БиХ је, на приједлог МФТ, одобрио вишегодишњи Пројекат надоградње ИСФУ модулом „Управљање поступком припреме буџета“ као и Пројекат надоградње ИСФУ модулом „Централизовани обрачун и исплата плата”.²⁸ Имплементацијом ових модула би требала да се обезбиједи међусобна интеграција сродних информационих система у МФТ.

Код преостале три институције²⁹ које имају комплексне информационе системе у првобитном извјештају нису констатовани проблеми у интеграцији постојећих сродних информационих система и у истима се, приликом увођења нових сервиса, води рачуна о интеграцији сродних система.

Препорука 14.

Потребно је, прије упућивања приједлога за измјену и допуну правилника о унутрашњој организацији и систематизацији за ИТ позиције, урадити свеобухватну анализу са стварно исказаним потребама за ИТ кадровима, како би се ускладила са потребама успоставе и развоја електронског пословања на нивоу институција БиХ.

СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:

ДЈЕЛИМИЧНО

Констатован је одређени напредак у односу на првобитно проведену ревизију. Наиме, у четири институције БиХ које имају комплексније информационе системе, а које су обрађене и у склопу првобитне ревизије,³⁰ донесене су, или су у фази измјена, правилници о унутрашњој организацији и систематизацији. У већини случајева³¹, прије доношења нових правилника о унутрашњој систематизацији и организацији, претходило је исказивање потреба за ИТ кадровима. Потребне су исказиване на основу активности/задатака који су провођени у претходним периодима као и новим задацима који се постављају пред организационе јединице у чијем дјелокругу рада су информационо-комуникационе технологије. У већини случајева потребе за ИТ кадровима су документоване писаним анализама³². Ипак, када је ријеч о анализама потреба, овдје би се могао издвојити случај ГССМ. Наиме, у склопу Анализе коришћења сервиса е-владе³³, констатовано је да организациона структура и број запослених у Служби за одржавање и развој електроничког пословања и е-владе ГССМ ни у којем случају не одговара броју сервиса и одговорностима које ова служба има. У складу са резултатима анализе, дате су и препоруке за унапрјеђење стања по питању организационе структуре и броја запослених у ГССМ. СМ БиХ је усвојио Анализу

²⁸ Закључци 2. сједнице Савјета министара Босне и Херцеговине, одржане 09. 02. 2023. године

²⁹ IDDEEA, УИО и ГССМ.

³⁰ МФТ, ГССМ, IDDEEA, УИО

³¹ УИО, IDDEEA, ГССМ

³² УИО, ГССМ, IDDEEA

³³ Генерални секретаријат Савјета министара БиХ, Министарство комуникација и транспорта БиХ, Анализа коришћења сервиса е-владе и могућности коришћења сервиса од стране других институција, децембар 2018. године

коришћења сервиса е-владе са свим препорукама.³⁴ Међутим, до периода израде извјештаја није усвојен нови правилник о унутрашњој организацији ГССМ у складу са препорукама Анализе коришћења сервиса е-владе.

Препорука 15.

ГССМ БиХ би требао да успостави евиденцију услуга које нуде институције БиХ, као и евиденцију расположивих информационих система и електронских сервиса.	
СТЕПЕН РЕАЛИЗАЦИЈЕ:	☆ ПОЧЕТНЕ АКТИВНОСТИ

Генерални секретаријат Савјета министара БиХ је успоставио само каталог сервиса које нуди Служба за одржавање и развој електронског пословања и е-владе осталим институцијама БиХ. Међутим ГССМ није израдио каталог осталих сервиса као ни расположивих информационих система у институцијама БиХ.

³⁴ Закључци 162. сједнице Савјета министара Босне и Херцеговине, одржане 21. 12. 2018. године

3.2. Тренутно стање у ревидираној области

Имајући у виду степен реализације препорука приказаних у Поглављу 3.1. може се констатовати да су институције БиХ предузеле низ активности на унапређењу стања у ревидираној области. СМ БиХ и институције БиХ су предузеле активности по свакој од датих препорука. Међутим, потребно је нагласити да већина препорука није у потпуности реализована што свакако оставља простор за додатним унапређењима како би се стање у ревидираној области могло оцијенити као потпуно задовољавајуће.

На нивоу институција БиХ предузете су активности на успостави правног оквира за несметано одвијање електронског пословања. Након што је Канцеларија за акредитацију и надзор овјерилаца започела са оперативним радом, обезбијеђена је примјена Закона о електронском потпису. Такође, СМ БиХ је предузимао активности у складу са препорукама ревизије на рјешавању питања међусобног признавања електронског потписа између различитих нивоа власти, као и усклађивања законског оквира са ЕУ Уредбом, којом се регулише област електронског пословања. С тим у вези, СМ БиХ је утврдио Приједлог закона о електронској идентификацији и услугама повјерења за електронске трансакције, који је усклађен са новом Уредбом ЕУ о електронској идентификацији. Међутим, Приједлог закона није добио потребну подршку у Парламентарној скупштини БиХ. У таквим околностима, питање међусобног признавања електронског потписа између различитих нивоа власти, као и усклађености са ЕУ Уредбом којом се регулише област електронског пословања и даље није ријешено и поред предузетих активности од стране СМ БиХ.

Када је ријеч о отклањању осталих правних баријера за успоставу електронског пословања, институције БиХ, приликом увођења појединачних облика електронског пословања, анализирају потенцијалне правне баријере у циљу њиховог отклањања. Поред тога, у Стратешком оквиру за реформу јавне управе и Акционом плану за реформу јавне управе усвојеним од стране СМ БиХ предвиђене су активности израде приједлога за измјене Закона о заштити личних података како би се омогућило оптимално и ефикасно пружање услуга електронским путем односно електронска размјена података. Међутим, активности на изради приједлога за измјене Закона о заштити личних података нису реализоване.

На пољу координације институција БиХ по питању увођења електронског пословања, СМ БиХ је усвајањем Стратешког оквира за реформу јавне управе као и Акционог плана за реформу јавне управе за период 2018-2027., осигурао стратешки оквир/свеобухватан план увођења и даљег развоја електронског пословања. Наиме, Стратешким оквиром и Акционим планом предвиђен је реинжењеринг и оптимизација постојећих пословних процеса/услуга у институцијама БиХ, као и успоставе електронских сервиса. Остварен је напредак и по питању интероперабилности на начин да је СМ БиХ усвојио Оквир интероперабилности. Циљ ове Одлуке је обезбјеђење компатибилности информационих система, укључујући и DMS системе. У

складу са Одлуком о усвајању формирана је и Координација за интероперабилност Савјета министара БиХ, као стручни и савјетодавни орган СМ БиХ за област провођења сервиса и услуга из надлежности СМ БиХ.

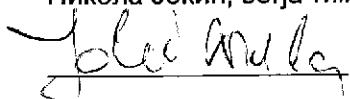
СМ БиХ је усвојио и „Анализу коришћења сервиса е-влада и могућности коришћења сервиса од стране других институција“ у којој је констатовано да тренутна организациона структура и број запослених у Служби за одржавање и развој електронског пословања и е-влада не одговара броју сервиса и одговорностима које ова Служба има. У склопу Анализе дате су и препоруке са циљем превазилажења ограничења у погледу организационе структуре као и броја запослених, међутим исте још увијек нису реализоване.

По питању управљања ИТ кадровима у институцијама БиХ, СМ БиХ је обезбиједио досљедну примјену правних прописа који се односе на додатак на плату ИТ кадровима. Такође, у склопу Акционог плана за реформу јавне управе планиране су активности на измјени Закона о државној служби како би могли креирати стимулативни пакет за дефицитарне ИТ кадрове. Међутим, ове активности још увијек нису реализоване. У погледу анализе потреба за ИТ кадровима, СМ БиХ није осигурао provedбу анализе ИТ кадрова у институцијама БиХ како би се обезбиједило да систематизације у институцијама одговарају стварним потребама. С друге стране, на нивоу појединачних институција БиХ, потребе за ИТ кадровима се базирају на искуственим подацима или новим задацима који се додјељују институцијама. Приликом израде нових правилника о унутрашњој организацији и систематизацији, потребе за ИТ кадровима се узимају у обзир. Међутим, потребе за ИТ кадровима нису документоване писаним анализама у свим случајевима.

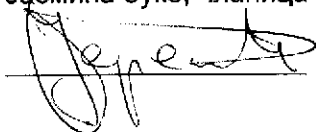
Остварен је одређени напредак и у погледу интеграције сродних информационих система. Наиме, СМ БиХ је, на приједлог МФТ, одобрио вишегодишњи пројекат надоградње ИСФУ модулом „Управљање поступком припреме буџета“ као и Пројекат надоградње ИСФУ модулом „Централизовани обрачун и исплата плата“. Имплементацијом ових модула би требала да се обезбиједи међусобна интеграција сродних информационих система у МФТ.

Тим ревизије учинка:

Никола Јокић, вођа тима

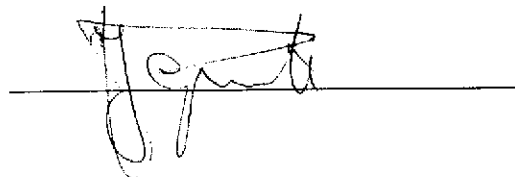

Зд Јасмина Зуко, чланица тима

Радивоје Јеремић,

Руководилац Одјељења за контролу
квалитета, методологију и планирање
ревизије учинка

Број: 07-16-1-779/23

ПРИЛОЗИ

Прилог 1.

Преглед извјештаја ревизије учинка који су до сада били предметом праћења реализације препорука

2010. година – Први извјештај праћења

- Процес запошљавања државних службеника

2014. година – Други извјештај праћења

- Набавка рачунарске опреме
- Управљање трошковима закупа за рад и смјештај институција БиХ
- Стамбено збрињавање повратника
- Вишегодишња капитална улагања институција БиХ
- Управљање возним парком у институцијама БиХ
- Управљање засновано на резултатима кроз планове и извјештаје институција Вијећа министара

2016. година – Трећи извјештај праћења

- Рад комисија институција БиХ
- Услови за ефикасну и ефективну контролу ПДВ-а и присилну наплату дуга
- Управљање робом одузетом у царинским поступцима
- Ефикасност ФИПА-е у привлачењу страних инвестиција у БиХ
- Резултати реформе јавне управе
- Претпоставке за ефикасан рад Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције
- Телекомуникациона рјешења у институцијама БиХ
- Управљање уговорима о дјелу и уговорима о привременим и повременим пословима

2017. година – Четврти извјештај праћења

- Издаци за судске спорове
- Контрола ваздушног промета БиХ

2018. година – Пети извјештај праћења

- Расподјела и коришћење средстава текуће резерве
- Смјештај активних војних лица у Министарству одбране

2019. година – Шести извјештај праћења

- Енергетска ефикасност у институцијама БиХ
- Успостава јавних интерних финансијских контрола (ПИФЦ-а) у институцијама БиХ

2020. година- Седми извјештај праћења

- Транспарентност рада институција Босне и Херцеговине
- Ефикасност система деминирања у Босни и Херцеговини

2021. година- Осми и девети извјештај праћења

- Управљање грантовима у институцијама Босне и Херцеговине
- Активности институција БиХ за провођење заштите и спасавања у природној или другој несрећи

2022. година - Десети и једанаести извјештај праћења

- Управљање имовином и трошковима смјештаја у Дипломатско - конзуларним представништвима БиХ
- Управљање царинским терминалима

Извор: Канцеларија за ревизију

Прилог 2. Преглед институција БиХ у којима су одобрени додаци на плату за ИТ кадрове

Ред. бр.	Институција БиХ	Одлука СМ	Објављено у Службеном гласнику	Посредна плата	Број кадрова
1	УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАНЈЕ БиХ	22. сј., 16.12.2020.	5/21	12 - 20	28
2	МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА И ТРЕЗОРА БиХ	22. сј., 16.12.2020.	5/21	10 - 20	6
3	АГЕНЦИЈА ЗА ИДЕНТИФИКАЦИОНА ДОКУМЕНТА, ЕВИДЕНЦИЈУ И РАЗМЈЕНУ ПОДАТАКА БиХ	22. сј., 16.12.2020. 49. сј., 20.4.2022.	5/21 41/22	15 - 50	28
4	ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ СМ	22. сј., 16.12.2020. 49. сј., 20.4.2022.	8/21 28/22	20	4
5	МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ БиХ	23. сј., 29.12.2020. 49. сј., 20.4.2022.	12/21 38/22	12 - 20	10
6	АГЕНЦИЈА ЗА ФОРЕНЗИЧКА ИСПИТИВАЊА И ВЈЕШТАЧЕЊА БиХ	23. сј., 29.12.2020. 57. сј., 9.11.2022.	16/21 87/22	20	5
7	ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЈА БиХ	23. сј., 29.12.2020. 49. сј., 20.4.2022.	16/21 41/22	18 - 20	15

Ред. бр.	Институција БиХ	Одлука СМ	Објављено у службеном гласнику	Послове извршене на дану	Број извршених послова
8	АГЕНЦИЈА ЗА ПОЛИЦИЈСКУ ПОДРШКУ БиХ	23. сј., 29.12.2020.	16/21	18 - 20	6
9	АГЕНЦИЈА ЗА ДРЖАВНУ СЛУЖБУ БиХ	24. сј., 28.1.2021.	11/21	15	1
10	АГЕНЦИЈА ЗА ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА БиХ	27. сј., 18.2.2021.	17/21	15	1
11	ДИРЕКЦИЈА ЗА КООРДИНАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ ТИЈЕЛА БиХ	28. сј., 24.2.2021.	27/21	13 - 20	6
12	СЛУЖБА ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА БиХ	32. сј., 8.4.2021.	31/21	20	1
13	АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА БиХ	34. сј., 22.4.2021.	35/21	15	1
14	АГЕНЦИЈА ЗА СТАТИСТИКУ БиХ	37. сј., 20.5.2021.	36/21	15 - 20	10
15	МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ И ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА	40. сј., 16.6.2021.	46/21	20	2
16	МИНИСТАРСТВО КОМУНИКАЦИЈА И ТРАНСПОРТА	42. сј., 22.7.2021.	1/22	15	3
17	КОНКУРЕНЦИЈСКИ САВЈЕТ БиХ	49. сј., 20.4.2022.	38/22	12	1
18	АГЕНЦИЈА ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ БиХ	49. сј., 20.4.2022.	38/22	20	2
19	ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БиХ	49. сј., 20.4.2022.	38/22	15	2

Ред. бр.	Институција БиХ	Одлука СМ	Објављено у Службеном гласнику	Посетак локално на месту	Број извештаја и додатка
20	КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ВЕТЕРИНАРСТВО БиХ	49. сј., 20.4.2022.	38/22	15 - 20	2
21	АГЕНЦИЈА ЗА НАДЗОР НАД ТРЖИШТЕМ БиХ	49. сј., 20.4.2022.	38/22	15	1
22	ИНСТИТУТ ЗА НЕСТАЛА ЛИЦА БиХ	49. сј., 20.4.2022.	38/22	20	1
23	ДРЖАВНА АГЕНЦИЈА ЗА ИСТРАГЕ И ЗАШТИТУ	49. сј., 20.4.2022.	38/22	10 - 20	16
24	МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ И ОРУЖАНЕ СНАГЕ	49. сј., 20.4.2022.	38/22	6 - 20	20
25	КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ	53. сј., 29.6.2022.	49/22	20	2
УКУПНО				25	174

